

3 SEM TDC GEPS (CBCS) GE 3 (A/B)

2 0 2 4

(Nov/Dec)

POLITICAL SCIENCE

(Generic Elective)

Paper : GE-3

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-3 (A)

(Understanding Ambedkar)

1. তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Answer the following questions :

- (a) আম্বেদকাৰে কলম্বিয়া বিশ্ববিদ্যালয়ত উচ্চ শিক্ষাৰ অৰ্থে
কোন চনত যুগ্ম হৈছিল ?

In which year Ambedkar went to the
Columbia University to pursue higher
education?

(2)

(b) ভাৰতৰ সংবিধান সভাত আৰ্হেদকাৰৰ স্থান কি আছিল ?

What was Ambedkar's position in the Constituent Assembly of India?

(c) ১৯৩৬ চনত আৰ্হেদকাৰে কোনটো দল গঠন কৰিছিল ?

Which party was founded by Ambedkar in 1936?

(d) অস্পৃশ্য লোকৰ কল্যাণৰ হকে ১৯২৪ চনত আৰ্হেদকাৰে
সংগঠিত হৈছিল কৰা সমাজখনৰ নাম কি আছিল ?

Which society was founded by Ambedkar in 1924 at Bombay for the welfare of the untouchables?

(e) আৰ্হেদকাৰে আৰম্ভ কৰা মাৰাঠী কাকতখনৰ নাম কি
আছিল ?

What was the name of the Marathi Paper started by Ambedkar?

(f) কোন চনত আৰ্হেদকাৰে বৌদ্ধ ধৰ্ম গ্ৰহণ কৰিছিল ?

In which year was Ambedkar converted to Buddhism?

P25/374

(Continued)

(3)

(g) কোনখন সন্মিলনত আৰ্হেদকাৰে কৈছিল—“I will not die a Hindu.”?

In which Conference did Ambedkar declare—“I will not die a Hindu.”?

(h) ১৯৪৬ চনত আৰ্হেদকাৰে স্থাপন কৰা মহাবিদ্যালয়খনৰ
নাম কি আছিল ?

What is the name of the college established by Ambedkar in 1946?

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

4×4=16

Write short notes on any four of the following :

(a) জাতি সংস্কাৰৰ ক্ষেত্ৰত আৰ্হেদকাৰৰ ধাৰণা

Ambedkar's concept on caste reforms

(b) অস্পৃশ্যতা সম্বন্ধত আৰ্হেদকাৰৰ ধাৰণা

Ambedkar's views on untouchability

(c) নাৰী অধিকাৰৰ বিষয়ে আৰ্হেদকাৰৰ ধাৰণা

Ambedkar's advocacy for women's rights

P25/374

(Turn Over)

(4)

- (d) ভূমি সংস্কাৰ আৰু নিপীড়িত শ্ৰেণীৰ লোকৰ কল্যাণৰ হকে
আম্বেদকাৰৰ দৃষ্টিভঙ্গী

Land reforms and Ambedkar's vision for
the oppressed class

- (e) গণতন্ত্ৰৰ বিষয়ে আম্বেদকাৰৰ ধাৰণা

Ambedkar's concept of democracy

3. দলিত ——— জাগ্ৰত কৰাত আম্বেদকাৰৰ ভূমিকা কি, বহলাই
লিখা।

12

Elaborate upon Ambedkar's contribution in
awakening Dalit consciousness.

অথবা / Or

আম্বেদকাৰে হিন্দু সামাজিক ব্যৱস্থাক কেনেকৈ সমালোচনা
কৰিছিল, আলোচনা কৰা।

Discuss Ambedkar's critique of the Hindu
social order.

4. হিন্দু ধৰ্মৰ প্ৰতি থকা আম্বেদকাৰৰ ধাৰণাসমূহ আলোচনা কৰা।

11

Reflect upon Ambedkar's views on Hinduism.

(5)

অথবা / Or

আম্বেদকাৰ বৌদ্ধ ধৰ্মলৈ ধৰ্মান্তৰিত হোৱাৰ কাৰকসমূহ বিশ্লেষণ
কৰা।

Describe the factors behind Ambedkar's
conversion to Buddhism.

5. নাৰী মুক্তি সম্পৰ্কে আম্বেদকাৰৰ ধাৰণাসমূহ বিশ্লেষণ কৰা। 11

Give an analysis of Ambedkar's views on
women liberation.

অথবা / Or

ব্ৰাহ্মণীয় পুৰুষতন্ত্ৰ সম্পৰ্কে আম্বেদকাৰৰ ধাৰণাসমূহ আলোচনা
কৰা।

Examine Ambedkar's views on Brahminical
patriarchy.

6. “অস্পৃশ্যসকল নাগৰিক নহয়।” নিজৰ মতামত দিয়া। 11

“The untouchable is not a citizen.” Justify in
your own words.

• অথবা / Or

“গণতন্ত্ৰ হৈছে সহযোগেৰে বসবাস কৰা এক ব্যৱস্থা।”
আলোচনা কৰা।

“Democracy is a mode of associated living.”
Explain.

P25/374

(Turn Over)

(6)

7. অধিকাৰ আৰু গণতন্ত্ৰৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে আম্বেদকাৰৰ ধাৰণাসমূহ আলোচনা কৰা।

11

Discuss the relationship between rights and democracy as envisioned by Ambedkar.

অথবা / Or

সাংবিধানিকতাবাদ সম্পৰ্কে আম্বেদকাৰৰ ধাৰণাসমূহৰ এক সমালোচনাত্মক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।

Analyze critically Ambedkar's vision on constitutionalism.

(7)

Paper : GE-3 (B)

(Governance : Issues and Challenges)

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) সুশাসনৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

Mention one feature of good governance.

- (b) চৰকাৰেই হৈছে শাসন।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

Government is governance.

(Write True or False)

- (c) গণতন্ত্ৰ আৰু সুশাসনৰ মাজত থকা এটা সম্পৰ্ক লিখা।

Write one relationship between democracy and good governance.

- (d) জলবায়ু পৰিৱৰ্তন সম্পৰ্কীয় বাহুসংঘই আয়োজিত Framework Conventionখন _____ চনত অনুষ্ঠিত হৈছিল।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

The UN Framework Convention on Climate Change was held in the year _____.

(Fill in the blank)

(e) বায়ু প্ৰদূষণৰ এটা প্ৰাকৃতিক কাৰণ উল্লেখ কৰা।

Name one natural cause of air pollution.

(f) ভাৰতত পঞ্চায়তী ৰাজ ব্যৱস্থাৰ সূত্ৰপাত ঘটোৱাৰ প্ৰথম ৰাজ্য কোনখন আছিল?

Which State was the first to adopt the Panchayati Raj System in India?

(g) ভাৰতত কোন তাৰিখে ৰাষ্ট্ৰীয় পঞ্চায়ত দিৱস উদ্‌যাপন কৰা হয়?

On which date is the National Panchayat Diwas celebrated in India?

(h) MEITYৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?

What is the full form of MEITY?

2. তলত দিয়া বিষয়সমূহৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰত্যেকটোৱে ১৫০টা শব্দৰ ভিতৰত) : $4 \times 4 = 16$

Write short notes on the following (within 150 words each) :

(a) শাসন সূচাংক

Governance Indicators

(b) বহনক্ষম মানৱ উন্নয়নৰ ধাৰণা

Concept of Sustainable Human Development

(c) বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ ভিন্ন দিশসমূহ

Dimensions of Decentralization

(d) নাগৰিক চনদৰ গুৰুত্ব

Significance of Citizen Charter

3. চৰকাৰ আৰু শাসনৰ ধাৰণাৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যৰ বিষয়ে বহুলাই আলোচনা কৰা।

12

Elaborate the difference between the concepts of Government and Governance.

অথবা / Or

শাসন সম্পৰ্কীয় আলোচনাৰ আওঁতাত ৰাষ্ট্ৰ, বজাৰ আৰু নাগৰিক সমাজৰ মাজত থকা আন্তঃসম্পৰ্কৰ বিষয়ত আলোচনা আগবঢ়োৱা।

Discuss the inter-linkages between State, market and civil society in the governance discourse.

(10)

(11)

অথবা / Or

4. সুশাসনৰ খাৰগাটো বৰ্ণনা কৰা। উন্নয়ন প্ৰক্ৰিয়াত সুশাসনৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 5+6=11

Explain the concept of Good Governance.
Discuss its role in the development process.

অথবা / Or

- বহনক্ষম উন্নয়নৰ সংজ্ঞা দিয়া। উন্নয়ন প্ৰক্ৰিয়াত বহনক্ষম উন্নয়নৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 5+6=11

Define Sustainable Development. Discuss its importance in the development process.

5. পৰিবেশ ব্যৱস্থাপনাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত মানৱ আৰু পৰিবেশৰ আন্তঃসম্পৰ্কৰ বিষয়ে আলোচনা দাঙি ধৰা। 11

Discuss human-environment interaction in the context of environmental governance.

অথবা / Or

- পৰিবেশ সুৰক্ষাত ৰাষ্ট্ৰীয় সেউজ ন্যায়াধিকৰণৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Examine the role of National Green Tribunal in protecting environment.

6. স্থানীয় শাসন ব্যৱস্থাপনাত জনগণৰ অংশগ্ৰহণৰ প্ৰক্ৰিয়াটো পৰীক্ষা কৰা। 11

Examine the process of people's participation in local governance.

ভাৰতৰ স্থানীয় শাসন ব্যৱস্থাপনাৰ ওপৰত এটা বিস্তৃত টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

Prepare a detailed note on local governance in India.

7. ভাৰতত ৰাজহুৱা সেৱা যোগান ব্যৱস্থাই সন্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা দাঙি ধৰা। 11

Discuss the challenges of public service delivery system in India.

অথবা / Or

ভাৰতত তথ্য-প্ৰযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত হাতত লোৱা ভিন্ন প্ৰচেষ্টাসমূহৰ ওপৰত এটা টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

Write a note on ITC initiatives in India.
